

Dr. Babasaheb Ambedkar Open University
Term End Examination June – 2017

Course	: B.A. / B.Com. (B.D.P.)	Date	: 29-Jun-17
Subject Code	: EEC-04	Time	: 03.00 to 06.00
Subject Name	: ભારતમાં કૃષિ વિકાસ	Duration	: 03 Hours
		Max. Marks	: 70

- 1 ભારતમાં અંગ્રેજી શાસનનું આગમન અને તેની કૃષિ પર અસરો. (12)
અથવા
ભારતમાં ખેતપેદાશોની તરાહમાં આવેલા પરિવર્તનો સમજાવો.
- 2 ભારતમાં દુષ્કાળો વિશે સમજાવી તેના લક્ષણો અને અસરો ચર્ચો. (12)
અથવા
ભારતમાં હરિયાણી ક્રાંતિ વિશે વિગતે ચર્ચા કરો.
- 3 ભારતમાં મોટી સિંચાઈ યોજના વિશે સવિસ્તાર સમજાવો. (12)
અથવા
ભારતમાં કૃષિ કરવેરા વિશે વિગતે સમજાવો.
- 4 ભારતમાં જાહેર વિતરણ વ્યવસ્થાનું સંસ્થાકીય તેમજ વહીવટીય માળખું સમજાવો. (12)
અથવા
(a) પૂર એટલે શું ? તેની અસરો ચર્ચો.
(b) આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારની શરતો.
- 5 ગમે તે બે વિશે વિગતે સમજાવો. (12)
 1. કૃષિ સ્થગિતતાના કારણો.
 2. કૃષિ શ્રમિકો
 3. ભારત સરકારનો ગરીબી નિવારણ કાર્યક્રમ
 4. સિંચાઈથી કૃષિ વેચાણનું માળખું
- 6 યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. (10)
 1. ભારતમાં કંપનીના શાસનના અંત બાદ, સંચયનું મુખ્ય સાધન _____ હતું.
(ખૂલ્લી લૂંટ, વ્યાપાર તથા વાણિજ્ય)
 2. કૃષિપેદાશોની વધતી જતી માંગને પહોંચી વળવા _____ .
(વાવેતર હેઠળનો વિસ્તાર વધારવામાં આવ્યો, ધાન્ય પાકોના સ્થાને રોકડીયા પાકોનું વાવેતર કરાયું)

3. 1876-78 ના દુષ્કાળ ભારતના _____ વિસ્તારમાં પડ્યા.
(દક્ષિણ- ઉત્તર)
 4. જમીન માલિકીની પ્રથાએ ભારતમાં _____ જમીનદારોની સંખ્યામાં વધારો કર્યો છે.
(ખેતી કરતા, ખેતી નહીં કરતા)
 5. મગફળી તથા રાઈ-રાઈડો પ્રમુખ _____ છે.
(તેલીબીયા, રસાયણો)
 6. કેરળમાં ડાંગરનું સ્થાન _____ એ લીધું છે.
(નારીયેર, ઘઉં)
 7. ડુંગરાળ વિસ્તારોમાં _____ ટ્યુબવેલ સિંચાઈનું યોગ્ય સાધન છે.
(છીછરી , ઊંડા)
 8. _____ ની પરંપરાગત જાતોની સરખામણીમાં નવી જાતોનું વાવેતર વધુ નફાકારક અને કાર્યક્ષમ છે.
(ડાંગર , ઘઉં)
 9. નાના ખેડૂતો માટે ઉત્પાદન પાછળનો મુખ્ય ઉદ્દેશ _____ નો છે.
(મહત્તમ ઉત્પાદન, મહત્તમ નફો)
 10. HIV ટેકનોલોજીના આગમનની સાથે ખેડાણ ઘટકના કદ તથા ઉત્પાદન, ખર્ચ અને નફાનો સંબંધ _____ ખેડૂતોની તરફેણમાં જોવા મળે છે.
(નાના , મોટા)
-